

November 2017

Till alla medlemmar i Harriet Löwenhjelm-sällskapet!

Vintern har gjort entré och det har blivit dags för ett nyhetsbrev.

Harriet Löwenhjelmns värld. En collagebok av Mattias Käck

Nästa år infaller ett minnesår. I maj 2018 har det gått 100 år sedan Harriet Löwenhjelm dog på Romanäs sanatorium utanför Tranås. Sällskapet kommer självklart att uppmärksamma detta på flera olika sätt, men det största projektet blir genom boken *Harriet Löwenhjelmns värld. En collagebok av Mattias Käck*. Boken kommer att innehålla fotografier, dikter, konstverk, brev, dagboksnoteringar, minnesbilder och andra dokument. En stor del av materialet är tidigare otryckt och förhoppningen är att boken ska bli ett intressant och annorlunda komplement till de biografier som redan finns om Löwenhjelm. Vi är glada att Anders Weidar, flerfaldigt prisad av föreningen Svensk Bokkonst, står för bokens formgivning. Medlemmarna i HL-sällskapet kommer att få varsitt exemplar av boken. Lördagen den 17 februari klockan 14 är det boksläpp med föredrag på Rönnells Antikvariat i Stockholm. Vi hälsar särskilt alla medlemmar välkomna!

Litteraturbankens ljudarkiv

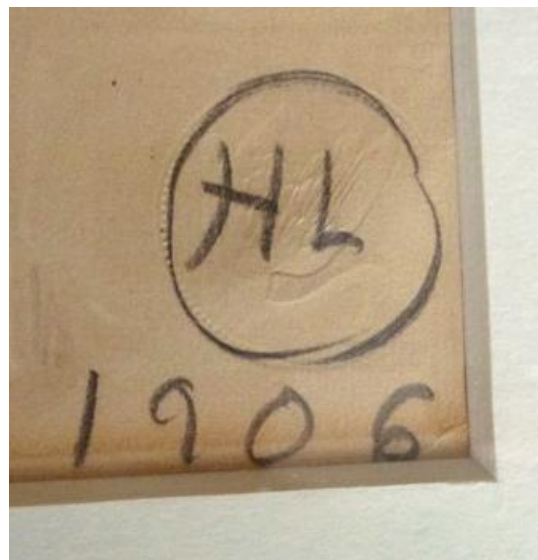
Vi vill tipsa om Litteraturbanken som på nätet fritt tillgängliggör svensk skönlitteratur och även andra texter. De har även ett ljudarkiv med diktinläsningar. Agneta Pleijel läser bland annat Löwenhjelmns dikt "Att dö". Gå in på litteraturbanken.se och klicka på "Ljudarkivet".

Tonsättning av Bön om vintern

Det är alltid roligt och intressant när människor hör av sig till HL-sällskapet. I slutet av augusti fick vi ett mejl från tonsättaren Anna-Karin Klockar. Hon skriver: "Jag heter Anna-Karin Klockar och är tonsättare. Under våren har jag gjort kompositioner för kör som jag fått beställning på av Gehrman's musikförlag. Jag letade texter att använda och fastnade för Harriet Löwenhjelmns Bön om vintern (O, du som gjort den fagra jord). Jag tycker att den blev vackrast av tonsättningarna jag gjorde i den serien... Tack Harriet! Jag har lagt upp en video med bildspel där jag använt bl.a. Harriets manuskriptböcker som jag hittade på Litteraturbanken.se. Jag länkar till videon här under och hoppas ni ska uppskatta både den och musiken. Kände bara att jag ville berätta detta för er." [Lyssna här på Anna-Karin Klockars tonsättning](#).

Blyertsteckning signerad HL 1906

Ännu ett intressant mejl kom in till sällskapet under augusti. Sven Hasselskog skriver: "Jag heter Sven Hasselskog. Jag och min bror Daniel äger tillsammans en tavla (vi har turats om att ha den) signerad HL 1906. Det är en blyertsteckning gjord av Harriet Löwenhjelm. På baksidan av tavlan har vår mamma Anna gjort en anteckning som förklarar att vår mormor fick teckningen av Harriet. Tavlan har igår (!) fått ny ram resp. passepartout och glas, men det lilla hålet i mitten, efter att teckningen legat hopvikt under många decennier, är orört. Och kommer så förbli." Se bilder på teckningen på nästa sida.

Denna teckning gav Harriet Löwen-
hjelm till min mor Anna Hallbäck,
f. Davidson, då de båda var klass-
kamrater vid Anna Sandströms semi-
narium i Stockholm i seklets början

Anna Hasselskog f. Hallbäck

Om Harriet Löwenhjelm grav

Varför inte en utflykt till Djursholm! Sällskapet styrelse har noterat att det blivit dags att utföra underhåll av Harriet Löwenhjelm grav och detta skedde i slutet av augusti. Elsie Dickson i HL-sällskapets styrelse berättar om detta arbete och om gravplatsen:

Harriet Löwenhjelm ligger begravd intill sina föräldrar Gustaf och Maggie på Djursholms begravningsplats. Graven ligger strax under en rhododendronbuske och omges av en nu knappt synlig stenläggning. Gravstenen ligger ner mot marken. Den har en fyrkantig form, är plan och har en nedsänkt oval, där följande text är ingraverad:

ÖVERSTE G. A. LÖWENHJELM
* 22.3.1842 + 25.6.1929 SV.PS. 257 10-11
MAGGIE LÖWENHJELM F. DICKSON
* 12.6.1853 + 12.2.1927 SV.PS. 658
HARRIET LÖWENHJELM
* 18.2.1887 + 24.5.1918 1 JOH. 3:20

Harriets textanvisning till bibeln 1 Joh. 3:20 lyder: ”att om vårt hjärta fördömer oss, så är Gud större än vårt hjärta och vet allt”. Under årens lopp har stenen blivit alltmer bevuxen av lava och texten mer svårtydd, varför jag och mina systrar, Florence och Harriet åkte dit en vacker sensommar dag i år för att tvätta rent stenen och tydliggöra texten. Först tvättade vi av stenen med såpa bortsett från den yttre omgivande kanten, som lämnades ifred. Därefter fyllde vi i bokstäverna och siffrorna med svart färg och med tunn pensel. En siffra på ett psalmnummer tillhörande Gustafs text kunde vi då emellertid inte identifiera, varför den tills vidare lämnades omålad.

Djursholms begravningsplats är ritad av arkitekten Lars Israel Wahlman 1913. Den ligger på en kulle med mjuka sluttningar. Där växer olika sorters träd såsom tall, hassel, ek och björk, och om sommaren blommar rhododendron och nyponrosor tillsammans med gullvivor och andra vilda blommor. Där springer rådjur, ekorrar och harar fritt omkring och där trivs talgoxar och koltrastar tillsammans med ormvråkar och kattugglor. I denna natursköna park ligger gravarna utspridda längs oansenliga, smala vägar eller knappt synliga gångar. Gravstenarna är enkla, ofta i sin naturliga form och gravarna omgärdas heller inte av några staket. Detta ger en känsla av att här har alla klasskillnader suddats ut, att vi alla är lika inför döden och all fåfänglighet är förgänglig.

Elsa Björkman-Goldschmidt har i sin biografi om Harriet återgett ett samtal som Harriet haft med en av sina medpatienter på Romanäs vid tiden då hon börjat inse att hon snart skulle dö. Medpatienten hade då berättat för henne att hans föräldrar köpt en fin egendom till honom. Harriet hade då med viskande ord sagt till en av systrarna på sanatoriet: ”Jag tyckte ju inte det var något att berätta för en döende människa, så jag sa till honom: Min pappa och mamma har också köpt mig ett jordagods. Det är inte så stort. Men där står fyra björkar”. Det var den gravplats hon utlovats och som hon just fått se ett fotografi på. För den, som är

Elsie Dickson i färd med att fylla i texten på Harriet Löwenhjelm gravsten på Djursholms begravningsplats.

intresserad av att besöka Harriets grav, är adressen: Djursholms begravningsplats, Ymervägen 55, Djursholm. Gravplatsen ligger i kvarteret Konvaljen 2 och har nummer 0148. Se vidare kartbeskrivning, som kanslisten på kyrkogårdsexpeditionen så vänligt skickat mig.

Såld på auktion

Vi avslutar nyhetsbrevet med nedanstående tavla såld på auktion under det gångna året. Signerad HL. Utan årtal och utan titel.

Styrelsen önskar alla medlemmar en fortsatt trevlig vinter och kommande jull!

Harriet Löwenhjelm-sällskapets styrelse

Mattias Käck, Gunnar Edander, Urban Östberg,

Elsie Dickson, Bertil Schölin, Florence Dickson Hedberg